

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.023.04.2017

P/17/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/17/027 – System awansu zawodowego nauczycieli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Witold Dąbrowski, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr LGD/147/2017 (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Zespół Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie ul. Bałdowska 19, 83 -110 Tczew (dalej: „Szkoła”),
Kierownik jednostki kontrolowanej	Elżbieta Tamara Małecka – Dyrektor Szkoły (dalej: „Dyrektor”) (dowód: akta kontroli str.3-6)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W latach 2015-2017¹ nauczyciele Szkoły starający się o uzyskanie stopnia nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego spełnili wymagania określone odpowiednio w § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli². Wprowadzone przez nich zmiany do procesu nauczania były trwałe, m.in. kontynuowano zadania realizowane w okresie poprzedzającym uzyskanie stopnia awansu zawodowego. Uzyskane w ramach awansu zawodowego kompetencje wpływały na jakość procesu nauczania oraz rozwój zawodowy nauczycieli. W ocenie NIK³, prowadzone w Szkole postępowania w sprawie nadania nauczycielom stopni awansu zawodowego były rzetelne. Wszyscy nauczyciele Szkoły uczestniczyli w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w doskonaleniu zawodowym.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W latach szkolnych 2014/2015-2016/2017 staże na stopnie nauczyciela mianowanego i dyplomowanego ukończyło ogółem 8 nauczycieli Szkoły. Nauczyciele odbywający staże na stopnie nauczyciela mianowanego uczestniczyli w obserwacji zajęć edukacyjnych prowadzonych przez doświadczonych nauczycieli, a ubiegający się o stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzili lekcje otwarte dla innych nauczycieli. Wszyscy nauczyciele odbywający staże brali udział w doskonaleniu zawodowym organizowanym przez Szkołę i wynikającym z jej potrzeb. Szkoła zapewniła nauczycielom odbywającym staże warunki do korzystania

¹ Kontrolą objęto lata szkolne 2015/2016 – 2017/2018 (do czasu kontroli NIK) oraz okres wcześniejszy o ile miał wpływ na kontrolowaną działalność).

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego nauczycieli (Dz. U. z 2013 r. poz. 393).

³ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

przez nich z pomocy merytorycznej i metodycznej poradni psychologiczno-pedagogicznej i innych instytucji oświatowych.

Awans zawodowy nauczycieli na wyższy stopień wpłynął pozytywnie na jej działalność dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczą. Skutkowało też wpisaniem nauczycieli do ewidencji egzaminatorów i uzyskaniem dodatkowych kwalifikacji zawodowych.

W Szkole zapewniono warunki do doskonalenia zawodowego nauczycieli. Określano potrzeby Szkoły w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli i zrealizowano przyjęte plany w tym obszarze. W doskonaleniu zawodowym organizowanym przez Szkołę uczestniczyli, poza nauczycielami odbywającymi staże na wyższe stopnie awansu zawodowego, także wszyscy nauczyciele dyplomowani. Po uzyskaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego nauczyciele ci nadal podnosili swoje kwalifikacje zawodowe.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Nadawanie nauczycielom stopni awansu zawodowego

1.1 Struktura zatrudnienia nauczycieli Szkoły w latach 2015/2016-2017/2018 według stopni awansu zawodowego.

Struktura organizacyjna Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych im. H. Sienkiewicza w Tczewie została określona w Statucie⁴ Szkoły. W skład Szkoły wchodziły:

- Technikum Nr 3 kształcące w zawodach: technik budownictwa, technik spedytor, technik logistyk, technik usług fryzjerskich, technik urządzeń sanitarnych i technik przemysłu mody,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 3 z klasami wielozawodowymi,
- III Szkoła Policealna dla Dorosłych.

Uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego⁵ zlikwidowano z dniem 31 sierpnia 2017 r. Szkołę Policealną dla Dorosłych. Natomiast zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu Tczewskiego⁶ Zasadnicza Szkoła Zawodowa stała się z dniem 1 września 2017 r. Branżową Szkołą I stopnia Nr 3 w Tczewie.

(dowód: akta kontroli str.7-14)

W roku szkolnym 2017/2018 według stanu na 16 listopada 2017 r. do Technikum Nr 3 uczęszczało 324 uczniów pobierających naukę w 14 oddziałach, a w Branżowej Szkole Nr 3 w 4 oddziałach uczyło się 117 uczniów. W Szkole zatrudnionych było 37 nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str.15-19)

W roku szkolnym 2015/2016 i 2016/2017 zatrudnionych ogółem było 36 nauczycieli, w tym pełnozatrudnionych 31 oraz 5 niepełnozatrudnionych, a w roku szkolnym 2017/2018 odpowiednio 37, w tym 32 pełnozatrudnionych i 5 niepełnozatrudnionych (według stanów na 30 września odpowiednio roku 2015, 2016 i 2017). W Szkole dyplomowanych nauczycieli zatrudnionych było odpowiednio: 20 (tj. 55,6%

⁴ Uchwała Rady Powiatu nr XXX11/217/05 z dnia 5 kwietnia 2005 r.

⁵ Uchwała Rady Powiatu nr XXVII/198/2017 z dnia 28 lutego 2017 r.

⁶ Uchwała Rady Powiatu nr XXVII/213/2017 z dnia 28 marca 2017 r.

zatrudnionych nauczycieli), 18 (50,0%) i 23 (62,2%), a mianowanych odpowiednio: 14 (38,9%), 14 (38,9%) i 11(29,7%). Kontraktowych nauczycieli było zatrudnionych odpowiednio: 2 (tj. 5,6% zatrudnionych nauczycieli), 3 (8,3%) i 2 (5,4%). Bez stopnia awansu zawodowego był zatrudniony tylko 1 nauczyciel w roku szkolnym 2016/2017 i tylko 1 stażysta w roku szkolnym 2016/2017. W Szkole latach 2015/2016-2017/2018 zatrudnienie utrzymywało się prawie na nie zmienionym poziomie.

(dowód: akta kontroli str.19-31)

1.2. Organizacja staży nauczycieli na stopnie nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

W okresie objętym kontrolą 8 nauczycieli zakończyło staże na nauczycieli mianowanych lub dyplomowanych, w tym 4 nauczycieli odbyło staże na stopień nauczyciela mianowanego (po dwóch w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016), oraz 4 nauczycieli odbyło staż na nauczyciela dyplomowanego w roku szkolnym 2016/2017. Wszyscy ci nauczyciele uzyskali wyższe stopnie nauczycielskie. Nie wystąpiły przypadki nieuzyskania przez nauczyciela wnioskowanego wyższego stopnia awansu zawodowego.

Jak wyjaśniła Dyrektor, Szkoła nie ma informacji, którzy z nauczycieli składali wnioski o postępowanie egzaminacyjne lub kwalifikacyjne na wyższy stopień nauczycielski. Wnioski o postępowanie egzaminacyjne są składane przez nauczycieli do organu przeprowadzającego postępowanie kwalifikacyjne bez informowania o tym Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 32)

Badanie kontrolne przeprowadzone na grupie wyżej wymienionych 8 nauczycieli⁷ wykazało, że do odbycia staży dopuszczono nauczycieli po upływie wymaganego okresu pracy od uzyskania poprzedniego stopnia awansu. Nauczyciele spełniali warunek posiadania wymaganych dla ich stanowisk kwalifikacji zawodowych (wykształcenia kierunkowego i przygotowania pedagogicznego). Dla wszystkich nauczycieli zatwierdzono opracowane plany rozwoju zawodowego nauczycieli na okres staży. Nauczycielom odbywającym staż na stopień nauczyciela mianowanego przydzielono właściwego opiekuna stażu.

(dowód: akta kontroli str. 33-56)

Dyrektor wyjaśniła, że nauczycielom realizującym staże na wyższy stopień awansu zawodowego nie zwrócono do poprawy planu rozwoju zawodowego oraz nie zobowiązano pisemnie do wprowadzenia zmian w planie rozwoju zawodowego, ponieważ nie było takiej potrzeby. Plany rozwoju zawodowego nauczycieli były sporządzone prawidłowo i nie wymagały korekty. Przydzieleni nauczycielom kontraktowym opiekunowie stażu właściwie wypełniali swoje obowiązki, w związku z czym, nie zaistniała konieczność zmiany opiekuna stażu.

(dowód: akta kontroli str.67-70)

3 z 4 nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego obserwowało zajęcia edukacyjne prowadzone przez innych doświadczonych nauczycieli. 1 z tych osób prowadziła też zajęcia otwarte. 4 nauczyciele ubiegający się o stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzili lekcje otwarte dla innych

---

⁷ Nauczyciele, którzy w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 uzyskali stopień awansu nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego jako zatrudnieni w kontrolowanej Szkole.

nauczycieli. Tym samym Szkoła zapewniła warunki określone w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

Dyrektor wyjaśniła, że sprawozdania z realizacji staży przez nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego nie zawierają szczegółowych informacji o ilości i datach zajęć prowadzonych i obserwowanych przez tych nauczycieli. Szkoła nie prowadzi dodatkowej dokumentacji takich zajęć. Nauczyciele realizujący staż na stopień nauczyciela dyplomowanego nie zaplanowali obserwacji zajęć prowadzonych przez innych nauczycieli, ponieważ zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nie ma takiego wymogu.

(dowód: akta kontroli str. 58, 69)

Nauczyciele poddani badaniu kontrolnemu ukończyli 33 formy kształcenia ustawicznego, w tym 27 (81%) form kształcenia, które wynikały z zatwierdzonego planu rozwoju zawodowego. Średnio każdy z nich odbył po 4,1 szkolenia. Były to: udziały w szkoleniach, konferencjach, warsztatach, realizacja projektów związanych z nauczaniem, kursy i studia podyplomowe. Wszyscy ci nauczyciele korzystali z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych placówek i instytucji oświatowych.

(dowód: akta kontroli str. 33-56, 59-62)

Nauczyciele w badaniu ankietowym potwierdzili, że mieli możliwość korzystania podczas stażu z pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz innych placówek i instytucji oświatowych. Potwierdzili współpracę z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną (dalej: „PPP”), Wydziałem Edukacji Starostwa Powiatowego w Tczewie. Ponadto uczestniczyli m.in. warsztatach szkoleniowych organizowanych przez Centrum Edukacji Nauczycieli, kursach doskonalących z grantów Kuratorium Oświaty w Gdańsku, współpracowali z klubami młodzieżowymi.

(dowód: akta kontroli str. 77-85)

Jak wyjaśniła Dyrektor, w Szkole organizowane było wsparcie do korzystania z pomocy pedagogiczno- psychologicznej poprzez: konsultacje z pracownikami PPP za pośrednictwem pedagoga szkolnego, możliwość konsultacji z psychologiem oddelegowanym z PPP do Szkoły, udział dyrektora PPP oraz psychologa w zespołach interdyscyplinarnych w sprawie uczniów. W latach 2014/2015 – 2016/2017 w Szkole zorganizowano 4 szkolenia dotyczące tematyki pomocy psychologiczno- pedagogicznej i profilaktyki, przeprowadzone przez pracowników publicznych lub niepublicznych PPP oraz inne instytucje.

(dowód: akta kontroli str. 70)

Badanie kontrolne 4 dokumentacji z przebiegu staży na stopień nauczyciela mianowanego oraz 4 na stopień nauczyciela dyplomowanego wykazało, że:

- nauczyciele odbywający staż na stopień nauczyciela mianowanego realizowali zadania określone w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli oraz nabywali kompetencje określone w § 7 ust. 2 tego rozporządzenia;
- nauczyciele odbywający staż na stopień nauczyciela dyplomowanego realizowali zadania określone w § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli, nabywali kompetencje określone w § 8 ust. 2 pkt 1-3 i 5 tego rozporządzenia oraz realizowali zadania wybrane spośród wymienionych w § 8 ust. 2 pkt 4 ww. rozporządzenia. 3 spośród 4 nauczycieli

wybrali realizację ppkt. a, tj. „opracowanie i wdrożenie programu działań edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych lub innych związanych odpowiednio z oświatą, pomocą społeczną lub postępowaniem w sprawach nieletnich”, 1 osoba wybrała realizację ppkt. b, tj. „wykonywanie zadań doradcy metodycznego, egzaminatora okręgowej komisji egzaminacyjnej, eksperta komisji kwalifikacyjnej lub egzaminacyjnej dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy, rzeczoznawcy do spraw podręczników”. Wszyscy nauczyciele wybrali realizację ppkt. c, tj. „poszerzenie zakresu działań szkoły, w szczególności dotyczących zadań dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych” i ppkt. e, tj. „wykonywanie zadań na rzecz oświaty, pomocy społecznej lub postępowania w sprawach nieletnich we współpracy z innymi osobami, instytucjami samorządowymi lub innymi podmiotami”.

(dowód: akta kontroli str. 57, 90-101)

1.3. Oceny dorobku zawodowego nauczycieli za okres stażu na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

W okresie odbywania stażu przez badaną grupę nauczycieli, ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego, przeprowadzono 12 obserwacji zajęć edukacyjnych prowadzonych przez tych nauczycieli przez Dyrektora lub Wicedyrektorów Szkoły. Wyniki obserwacji zostały udokumentowane w arkuszach obserwacji (hospitacji) kontrolno-doradczej.

(dowód: akta kontroli str.70)

Wszyscy 8 nauczycieli z badanej grupy kontrolnej w terminie 30 dni od dnia zakończenia stażu przedstawili Dyrektorowi sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego, tj. zgodnie z § 4 ust. 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

W przypadku 4 nauczycieli odbywających staż na stopień nauczyciela mianowanego, złożone zostały projekty oceny dorobku zawodowego nauczyciela przez jego opiekuna w terminie 14 dni od dnia zakończenia stażu, tj. zgodnie z § 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

Dyrektor, po otrzymaniu sprawozdań nauczycieli z realizacji planu rozwoju zawodowego nauczycieli, zawiadomiła Radę Rodziców o dokonywanej ocenie i wezwała Radę Rodziców do przedstawienia opinii na temat nauczycieli w terminie 14 dni od otrzymania wezwania, tj. postąpiła zgodnie z art. 9c ust. 6-7 ustawy Karta Nauczyciela⁸.

Dyrektor pozytywnie oceniła dorobek zawodowy wszystkich 8 nauczycieli z grupy kontrolnej (4 ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego i 4 na nauczyciela dyplomowanego). Oceny dorobku zawodowego nauczycieli zawierały uzasadnienie i pouczenie o możliwości wniesienia odwołania od oceny, zgodnie z art. 9c ust. 8 ustawy Karta Nauczyciela. W uzasadnieniu ocen wskazano przesłanki uznania spełnienia przez ocenianego nauczyciela wymagań określonych dla uzyskania odpowiednio stopnia nauczyciela mianowanego i dyplomowanego odpowiednio w § 7 i § 8 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 33-57)

---

⁸ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, ze zm.).

Jak wyjaśniła Dyrektor, dokonując oceny dorobku zawodowego za okres stażu w uzasadnieniu oceny pozytywnej posiłkowała się dokumentacją szkolną, która zawiera liczne informacje o pracy nauczyciela. Były to m.in. sprawozdania Zespołów Przedmiotowych, scenariusze imprez szkolnych, karty wycieczek, programy innowacji pedagogicznych, arkusze obserwacji zajęć, dzienniki zajęć pozalekcyjnych i inne.

(dowód: akta kontroli str. 69)

W działalności Szkoły w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Nauczycielom odbywającym staże na stopnie awansu zawodowego nauczyciela mianowanego i dyplomowanego Szkoła zapewniła niezbędne warunki do przygotowania się do uzyskania takiego awansu.

Wszyscy nauczyciele ubiegający się o stopień nauczyciela mianowanego, którzy ukończyli staże w latach szkolnych 2014/2015-2016/2017 (łącznie 4 osoby) mieli możliwość obserwacji zajęć edukacyjnych prowadzonych przez innych doświadczonych nauczycieli, zrealizowali zaplanowane w ich planach rozwoju zawodowego formy kształcenia, brali udział w szkoleniach z zakresu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów (organizowanych corocznie dla całości rady pedagogicznej), a także korzystali ze wsparcia PPP w rozwiązywaniu indywidualnych problemów w ich pracy. Nauczycielom kontraktowym odbywającym staż na stopień nauczyciela mianowanego Dyrektor przydzieliła jako opiekunów nauczycieli dyplomowanych o specjalnościach nauczycielskich odpowiadających specjalności nauczyciela odbywającego staż. Wszyscy nauczyciele odbywający staże złożyli do Dyrektora w wymaganym terminie sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego, potwierdzające realizację przyjętych planów rozwoju zawodowego.

Dyrektor dokonała ocen dorobku zawodowego nauczycieli po odbyciu staży na stopnie nauczyciela mianowanego i dyplomowanego. We wszystkich badanych przypadkach nauczyciele uzyskali pozytywne oceny dorobku zawodowego za okres stażu, uzasadnione ich faktycznym dorobkiem zawodowym, udokumentowanym w ramach czynności nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora. W uzasadnieniu tych ocen wykazano spełnienie przez nauczycieli wymagań dla uzyskania stopnia nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, określonych odpowiednio w § 7 ust. 2 i § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli. Oceny dorobku zawodowego nauczycieli zostały sporządzone przez Dyrektora po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców, a w przypadku nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela mianowanego, także po przedstawieniu projektu oceny przez opiekunów staży.

Opis stanu faktycznego

2. Wpływ awansu zawodowego nauczycieli na działalność szkoły

2.1. Diagnoza wpływu awansu zawodowego nauczycieli na jakość pracy Szkoły.

W Szkole w latach 2014/2015-2016/2017 nie przeprowadzono ewaluacji wewnętrznych oraz ewaluacji zewnętrznych, które uwzględniały wpływ awansu zawodowego nauczycieli na jakość pracy Szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 71-74)

Jak wynika z wyjaśnienia Dyrektora, awans zawodowy nauczycieli w sposób bezpośredni przekłada się na jakość pracy Szkoły. Nauczyciele w trakcie realizowania stażu na kolejne stopnie awansu zawodowego podnoszą swoje kwalifikacje, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach oraz zdobywają nowe kwalifikacje, np. do nauczania drugiego przedmiotu. Ponadto angażują się w realizację wielu projektów na rzecz społeczności szkolnej oraz środowiska lokalnego, samodzielnie, bądź we współpracy z innymi nauczycielami. Są to np. pisanie programów innowacji pedagogicznych, aplikowanie do programu Erasmus+, organizowanie uroczystości szkolnych i konkursów, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, uczestniczenie w imprezach i uroczystościach lokalnych, itp. Wszystkie te działania mają wpływ na uatrakcyjnianie oferty edukacyjnej Szkoły oraz promowanie Szkoły w środowisku.

(dowód: akta kontroli str. 102-104)

2.2. Kontynuacja działań podnoszących jakość pracy Szkoły wdrożonych w okresie stażu przez nauczycieli po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego.

W Szkole w roku szkolnym 2017/2018 zatrudnionych było 4 nauczycieli, którzy w latach szkolnych 2014/2015 i 2015/2016 uzyskali stopień awansu na nauczyciela mianowanego.

(dowód: akta kontroli str. 89)

Wyżej wymienieni nauczyciele mianowani prowadzili zajęcia pozalekcyjne dla uczniów w wymiarze godziny tygodniowo. Brali udział w wewnątrzszkolnych programach doskonalenia zawodowego. Wchodzili w skład zespołów m.in. ds. wewnątrzszkolnej ewaluacji, zespołów przedmiotów językowych i logistycznych. Ponadto 1 nauczyciel, w drugim roku po uzyskaniu stopnia nauczyciela mianowanego, prowadził w soboty dodatkowe zajęcia dla maturzystów, inny – zajęcia wyrównawcze z matematyki. Nauczyciele, m.in. po ukończeniu stażu na stopień nauczyciela mianowanego, przygotowywali uczniów do olimpiad i konkursów. W Ogólnopolskiej Olimpiadzie Logistycznej 1 uczeń zakwalifikował się do finału etapu okręgowego, a w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Spedycyjno-Logistycznej 14 uczniów zakwalifikowało się do etapu okręgowego. W 1 przypadku uczennica uzyskała III miejsce w swojej kategorii, w konkursie piosenki angielskiej na Pomorskim Przeglądzie Piosenki. 2 nauczycieli po zakończeniu stażu wdrożyło i realizowało wieloletnie programy pedagogiczne dotyczące ochrony ppoż. budynków w projektowaniu i użytkowaniu, poszerzenia materiału nauczania z zakresu obsługi celnej, logistyki miejskiej. Analiza zebranego materiału kontrolnego grupy nauczycieli mianowanych wykazała, że po uzyskaniu stopnia awansu zaangażowanie nauczycieli w działania służące podnoszeniu jakości pracy szkoły, nie słabło w stosunku do stanu z okresu realizacji stażu.

(dowód: akta kontroli str. 90-101)

W działalności Szkoły w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Analiza zakresu realizacji wybranych zadań realizowanych przez nauczycieli w trakcie odbywania stażu na stopnie nauczyciela mianowanego oraz w latach

następujących po uzyskaniu tych stopni wskazuje na pozytywne oddziaływanie awansu zawodowego nauczycieli na działalność dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczą Szkoły. Po uzyskaniu awansu na wyższy stopień zawodowy nauczyciele nadal kontynuowali przyjęte i wdrożone w okresie stażu zadania służące poprawie jakości pracy Szkoły. W analizowanej grupie 4 nauczycieli mianowanych stwierdzono, że podtrzymywali oni swój wcześniejszy udział w zakresie prowadzenia nieobowiązkowych dla uczniów zajęć dodatkowych i zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także przygotowywania uczniów uzdolnionych do udziału w zawodach z zakresu umiejętności przedmiotowych. Nauczyciele w trakcie realizowania stażu na kolejne stopnie awansu zawodowego podnosili swoje kwalifikacje, uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach oraz zdobywali nowe kwalifikacje, np. do nauczania drugiego przedmiotu.

3. Zapewnienie nauczycielom warunków do rozwoju i awansu zawodowego

Opis stanu faktycznego

3.1. Doskonalenie i doszktałanie zawodowe finansowane ze środków organu prowadzącego.

Przygotowując plany doskonalenia zawodowego nauczycieli Dyrektor brała pod uwagę potrzeby Szkoły, zarówno w danym roku, jak i w dłuższej perspektywie. W kierowanej przez Dyrektora placówce w roku szkolnym 2015/2016 oraz 2016/2017 w planach było ujęte m.in. pozyskanie kolejnych wykwalifikowanych nauczycieli do przedmiotów zawodowych z zakresu logistyki i spedycji z przygotowaniem pedagogicznym, a także z matematyki; szkolenie kadry w zakresie przeciwdziałania i profilaktyki uzależnień i patologii wśród młodzieży; rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli oraz zapobieganie zjawisku stresu i wypalenia zawodowego; plany poszerzenia oferty edukacyjnej Szkoły poprzez wprowadzenie nauczania języka hiszpańskiego.

(dowód: akta kontroli str.103)

W Szkole, w latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017, pracowało 38 nauczycieli. Każdy z nich w tych latach szkolnych ukończył średnio 3,5 szkolenia. Tylko 3 nauczycieli (w tym 1 nauczyciel dyplomowany) nie uczestniczyło w tych latach szkolnych w doszktałaniu i doskonaleniu zawodowym z powodu nieobecności (w 2 wypadkach spowodowanej długotrwałym zwolnieniem lekarskim, a w 1 przypadku – urlopem macierzyńskim).

(dowód: akta kontroli str. 106-115)

W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 w Szkole 13 nauczycieli odbywało staże na stopnie awansu zawodowego nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, z czego ośmioro w tych latach je ukończyło. Nauczyciele ci korzystali w badanych latach z 92 form doszktałania i doskonalenia zawodowego, w tym z 77 form doszktałania i doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków organu prowadzącego. Ponadto brali udział w 15 szkoleniach, które nie były finansowane przez organ prowadzący, były to szkolenia nieodpłatne. Przeciętnie w tych latach szkolnych każdy z wyżej wymienionych 13 nauczycieli średnio uczestniczył w 7 różnych formach doskonalenia zawodowego. Przeważały szkolenia/kursy dotyczące prawnych aspektów pracy nauczyciela, budowania relacji z uczniami, radzeniem sobie z trudnymi zachowaniami uczniów, metod skutecznego nauczania, metod

motywowania dzieci i młodzieży. 2 z nauczycieli ukończyło studia podyplomowe (w dziedzinach: matematyka i handel zagraniczny), a 1 studia II stopnia z zakresu filologii angielskiej. Wszyscy nauczyciele założyli w swoich planach rozwoju zawodowego w okresie stażu, doksztalcenie lub doskonalenie zawodowe.

(dowód: akta kontroli str. 106-117)

Uczestnictwo nauczycieli w formach doksztalcenia i doskonalenia zawodowego dofinansowanych ze środków organu prowadzącego w badanych latach wynikało z potrzeb Szkoły, które zostały określone w wewnętrznych planach doskonalenia zawodowego na badane lata szkolne. Tym samym Dyrektor zapewniła nauczycielom odbywającym staż warunki do udziału w formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, co wynikało z zatwierdzonych planów rozwoju zawodowego i potrzeb Szkoły, tj. zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie awansu zawodowego nauczycieli.

(dowód: akta kontroli str. 86-88, 106-117)

Dyrektor składała wnioski do organu prowadzącego o dofinansowanie doskonalenia zawodowego na lata 2015, 2016 i 2017 w terminie do 30 listopada roku poprzedzającego, tj. zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środków na doskonalenie⁹. Wnioski te zawierały informacje o formach doskonalenia i kształcenia nauczycieli (studia podyplomowe, studia II stopnia, kursy i szkolenia indywidualne i zbiorowe) oraz kierunki, specjalności i tematy. Kursy i szkolenia miały być realizowane według aktualnych potrzeb Szkoły. Nie określały precyzyjnie, jakie tematy będą realizowane, lecz wskazywały obszary kursów i szkoleń. Nie zawierały również przewidywanych kosztów.

Jak wyjaśniła Główna Księgowa, zgodnie z przepisami, w rocznych planach finansowych na doksztalcenie nauczycieli można przeznaczyć 1% od planowanych wynagrodzeń nauczycieli za dany rok. Z kwoty tej 75% procent zostaje w Szkole a 25% pozostaje w dyspozycji Starostwa Powiatowego w Tczewie.

(dowód: akta kontroli str. 75, 86-88)

Plan wydatków Szkoły na doksztalcenie nauczycieli w 2015 r. (rozdział 80146) wynosił 12.078 zł, natomiast wykonanie planu 11.559,80 zł, tj. 95,7% planu, w roku 2016 plan wynosił 6.027 zł, a wykonanie planu 6.019,23zł, tj. 99,8%, a w roku 2017 plan wynosił 11.558 zł, natomiast wykonanie, według stanu na 30 września, 4.649,09 zł, tj. 40,2%.

(dowód: akta kontroli str. 63, 75-76)

3.2. Działania nauczycieli służące ich dalszemu rozwojowi zawodowemu po uzyskaniu stopni nauczyciela mianowanego i dyplomowanego.

W Szkole było 11 nauczycieli mianowanych zatrudnionych w roku szkolnym 2015/2016 i kontynuujących zatrudnienie w roku szkolnym 2017/2018 a dyplomowanych 16 nauczycieli. Spośród 11 mianowanych nauczycieli, 6 tj. 54%, podejmowało działania rozwojowe zakończone m.in. w 2 przypadkach wpisaniem do ewidencji egzaminatorów, 3 nauczycieli ukończyło kurs dający dodatkowe kwalifikacje zawodowe, a 1 ukończył studia podyplomowe. Spośród 16

---

⁹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowywanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków. (Dz. U. Nr 46, poz. 430, ze zm.).

dyplomowanych nauczycieli, 10-ciu tj. 63%, po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego podjęło działania rozwojowe zakończone m.in. w dwóch przypadkach wpisaniem do ewidencji egzaminatorów (1 z nich dodatkowo prowadzi szkolenia kandydatów na egzaminatora), 9 nauczycieli ukończyło kurs dający dodatkowe kwalifikacje zawodowe, a 1 ukończył studia podyplomowe.

(dowód: akta kontroli str. 64-66)

3.3. Motywowanie nauczycieli dyplomowanych do dalszego rozwoju zawodowego.

Badanie udziału 15 nauczycieli w doskonaleniu zawodowym po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego, w porównaniu do stanu w ostatnim roku szkolnym odbywania stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego wykazało, że w większości przypadków nie nastąpił spadek ich aktywności. W 1 przypadku stwierdzono niewielki spadek, np. z 5 szkoleń do 3 w każdym kolejnym roku szkolnym po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego, w 2 przypadku była taka sama ilość szkoleń w ostatnim roku stażu jak po jego zakończeniu, ale w 2 roku po zakończeniu i następnym (do czasu zakończeniu kontroli) nauczyciel nie odbył żadnego szkolenia. W 2 przypadkach stwierdzono zwiększenie szkoleń w ostatnim roku szkolnym odbywania stażu z 1 do 3 i 4 w latach następnych oraz z 1 do 5 i 4 w latach następnych po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego. W pozostałych przypadkach udział w szkoleniach nauczycieli utrzymywał się na poziomie szkoleń odbytych w trakcie stażu.

(dowód: akta kontroli str.105)

W Szkole nie wprowadzono specjalnych mechanizmów motywujących nauczycieli dyplomowanych do dalszego rozwoju zawodowego. Jak wyjaśniła Dyrektor, może ona jedynie sugerować bądź inspirować nauczycieli, a kierować może tylko na te formy doskonalenia zawodowego, które może w 100% refundować.

(dowód: akta kontroli str.103)

W Szkole byli zatrudnieni nauczyciele dyplomowani spełniający warunek łącznego stażu pedagogicznego co najmniej 20 lat, w tym 10 lat po uzyskaniu stopnia dyplomowanego. W roku szkolnym 2015/2016 było 8 osób spełniających powyższe kryteria, a w roku szkolnym 2016/2017 takich nauczycieli było 7.

Dyrektor wyjaśniła, że nie wnioskowała do organu sprawującego nadzór pedagogiczny o wyróżnienie tych nauczycieli tytułem honorowym profesora oświaty, ponieważ w jej ocenie nie spełniali oni wymagań niezbędnych do uzyskania tego wyróżnienia.

(dowód: akta kontroli str.104)

W działalności Szkoły w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

W Szkole zapewniono warunki do rozwoju i awansu zawodowego nauczycieli. W latach szkolnych 2015/2016 i 2016/2017 z różnych form dokształcania i doskonalenia zawodowego skorzystało 38 nauczycieli Szkoły. W tym czasie 13 nauczycieli odbywało staże na stopnie awansu zawodowego nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, z czego 8 w badanych latach je ukończyło. Nauczyciele ci skorzystali z 92 form dokształcania i doskonalenia zawodowego,

w tym w 77 dofinansowywanych ze środków organu prowadzącego i w 15 szkoleniach, które nie były finansowane przez organ prowadzący, ale były to szkolenia nieodpłatne.

Uczestnictwo nauczycieli w formach dokształcania i doskonalenia zawodowego dofinansowanych ze środków organu prowadzącego w badanych latach wynikało z potrzeb Szkoły, które zostały określone w wewnętrznych planach doskonalenia zawodowego na badane lata szkolne. Kursy i szkolenia były realizowane według aktualnych potrzeb Szkoły.

Jak wynika z analizy przebiegu doskonalenia zawodowego nauczycieli w Szkole, pomimo że w Szkole nie wprowadzono specjalnych mechanizmów motywujących nauczycieli dyplomowanych do dalszego rozwoju zawodowego, nie nastąpił spadek ich aktywności w doskonaleniu zawodowym po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego w porównaniu do stanu w ostatnim roku szkolnym odbywania stażu na stopień nauczyciela dyplomowanego. Nauczyciele dyplomowani po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego podejmowali działania rozwojowe zakończone m.in. w dwóch przypadkach wpisaniem do ewidencji egzaminatorów (jeden z nich dodatkowo prowadził szkolenia kandydatów na egzaminatora), a także ukończyli kursy dające dodatkowe kwalifikacje zawodowe lub ukończyli studia podyplomowe.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰ kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Gdańsku.

Gdańsk, dnia 11 stycznia 2018 r.

Kontroler

Witold Dąbrowski
Główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

Dyrektor

2 up.

WICEDYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI

w Gdańsku

.....
Ewa Duszka

podpis

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 524.